

**Záznam z 6. jednání
pracovní komise k whistleblowingu (ochraně oznamovatelů korupce)
konaného dne 5. června 2015**

Přítomni:

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný, předseda, Úřad vlády, vedoucí Oddělení boje s korupcí
Ing. František Kučera, Úřad vlády, Oddělení boje s korupcí
Ladislav Janák, Ministerstvo financí
Ing. Lubor Barnáš, Ministerstvo obrany
Mgr. Lucie Kyselová, Ministerstvo práce a sociálních věcí
Mgr. Miroslav Přidal, Kancelář veřejného ochránce práv
JUDr. Petr Šulc, Českomoravská konfederace odborových svazů
Mgr. Lenka Franková, Oživení
JUDr. Jakub Morávek, Ph.D., Právnická fakulta UK
Mgr. Janusz Konieczny, Nadační fond proti korupci
Mgr. Bc. Romana Divincová, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
Mgr. Petr Leyer, Transparency International ČR
Mgr. Blanka Besserová, ombudsmanka Ministerstva vnitra
Mgr. Michal Herudek, Ministerstvo vnitra
Ing. Martina Uhrinová, Ministerstvo financí
Mgr. Veronika Mojdlová, Ministerstvo vnitra

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jednání bylo zahájeno přivítáním přítomných členů a hostů. Předseda pracovní komise konstatoval, že s ohledem na čl. 6 a čl. 3 odst. 2 Jednacího řádu je pracovní komise usnášeníschopná (přítomno 13 ze 14 členů). Pracovní komise jednomyslně schválila program jednání v navrhované podobě:

1. Zahájení jednání
2. Návrh nařízení vlády dle § 205 zákona o státní službě
3. Strukturovaná diskuze o budoucí regulaci whistleblowingu
4. Aktivity v rámci projektu CZ10
5. Různé

2. Návrh nařízení vlády dle § 205 zákona o státní službě

Projednávání bodu zahájil předseda pracovní komise Dalibor Fadrný a požádal Michala Herudka, aby členy komise informoval o průběhu mezirezortního připomínkového řízení k návrhu nařízení vlády o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále jen „nařízení vlády“) a o výsledku vypořádání

připomínek. Michal Herudek uvedl, že přetrvává rozpor s Veřejným ochráncem práv s tím, že návrh nařízení nedostatečně chrání oznamovatele. Následně zmínil změny, kterých návrh nařízení oproti původně předkládané verzi doznal: Jedná se o změnu v § 2, kdy prošetřovatelem může být pouze státní zaměstnanec, zavádí se povinnost prošetřovatele každý den kontrolovat poštu, v rámci hierarchie si každý služební orgán stanoví svého prošetřovatele, skartační lhůta oznámení se po dohodě s Ministerstvem spravedlnosti zkracuje na 3 roky, v případě žádosti o utajení se originál uloží v zapečetěné obálce a dále se nakládá pouze s anonymizovaným stejnopisem, lhůta pro prošetření se z 30 dní prodlužuje na 60 dní, prošetřovatel má nově povinnost oznámit, jaká opatření byla přijata a neposlední řadě byla doplněna povinnost trestný čin, případně správní delikt, oznámit orgánu činnému v trestním řízení, případně příslušnému správnímu orgánu.

V následné diskuzi potvrdil Miroslav Přidal existenci přetrvávajícího rozporu mezi Ministerstvem vnitra a Kanceláří veřejného ochránce práv. Debatu s náměstkem pro státní službu Josefem Postráneckým nicméně zhodnotil jako konstruktivní. Miroslav Přidal zopakoval, že si je vědom obsahu § 1 projednávaného nařízení vlády, nicméně konstatoval absenci jakéhokoli dodatečného nástroje ochrany, kdy stav ochrany je z pohledu oznamovatele v podstatě totožný, jako kdyby nařízení vlády vůbec neexistovalo. Na žádost předsedy komise následně Lenka Franková zhodnotila průběh projednávání materiálu na Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí a dodala, že návrh nařízení doznal pozitivních změn z hlediska anonymity oznamovatele a z hlediska elektronických podání. Jakub Morávek se ztotožnil s předchozími komentáři a zdůraznil nutnost zaměřením se na budoucnost a na navržení komplexní a účinné právní ochrany oznamovatelů korupčního jednání obecně. Lucie Kyselová se ztotožnila s argumenty ze strany Veřejného ochránce práv. Shodně se vyjádřil i Janusz Konieczny, který navázal na výzvu Jakuba Morávka na zpracování zákona o ochraně oznamovatelů korupce. Blanka Besserová zhodnotila projednávanou problematiku z pohledu praxe a vyslovila domněnku, že 60denní lhůta na vyřízení bude v některých případech příliš krátká. Michal Herudek odpovídal na dotazy ohledně systemizovaného místa, v rámci kterého bude činnost prošetřovatele uskutečňována, a potvrdil, že pro úředníky ve státní službě bude Sekce státní služby vypracovávat doprovodné metodické materiály.

3. Strukturovaná diskuze o budoucí regulaci whistleblowingu

Projednávání bodu zahájil předseda komise shrnutím předchozí části debaty, která se v rámci pracovní komise uskutečnila na předchozích zasedáních nad materiálem „*Doporučení pro legislativní návrh komplexní ochrany oznamovatelů nekalých jednání v České republice,*“¹ který zpracovala a členům předložila Lenka Franková. Projednány již byly kapitoly I. a II. týkající se věcné a osobní působnosti. Dalibor Fadrný zmínil i jednu ze zvažovaných variant, kdy by nevznikla pouze jedna úprava, ale novelizovány by byly stávající právní předpisy. Lenka Franková obecně ke všem prezentovaným doporučením uvedla, že se jedná o návrhy maximální varianty, která vychází z dobré praxe jednotlivých států a zásadní roli pro jejich formulaci rovněž hrála doporučení Rady Evropy. Členové pracovní komise pokračovali projednáním zbývajících kapitol III. – VII. Předloženého materiálu. U kapitoly IV v souvislosti s důvěrností a anonymitou podání členové diskutovali častý problém s kontaktováním oznamovatele, který podal oznámení anonymně. V této souvislosti Lenka Franková informovala o zavádění nového nástroje GlobaLeaks pro bezpečné a anonymní oznamování korupce, které zároveň umožňuje zpětně oznamovatele kontaktovat. Lucie Kyselová v této souvislosti dodala, že podobné řešení by bylo vhodné i pro stát z hlediska zvýšení důvěryhodnosti. Členové pracovní komise se shodli, že důvěra hraje velmi významnou roli ve vztahu oznamovatele a toho, kdo podnět přijímá.

¹ FRANKOVÁ, Lenka. OŽIVENÍ. *Doporučení pro legislativní návrh komplexní ochrany oznamovatelů nekalých jednání v České republice* [online]. Praha: www.bezkorupce.cz, 2015 [cit. 2015-06-05]. Dostupné z: http://www.bezkorupce.cz/wp-content/uploads/2014/08/oziveni_legislativni_doporuceni_cz_05-1.pdf

Předseda pracovní komise konstatoval, že legislativní řešení ochrany oznamovatelů by mělo být zařazeno do Plánu legislativních prací vlády na rok 2016. Do konce 1. čtvrtletí 2016 by měly být vytvořeny konkrétní návrhy zákonů, případně zákonů regulujících ochranu oznamovatelů korupce obecně. V následné diskusi Jakub Morávek uvedl, že si nedovede představit regulaci formou dílčích zákonů. Navázala Lucie Kyselová, která se přiklání k tvorbě samostatného zákona, byť změnového, případně zákona zcela nového doplněného přesahem uskutečněným formou změnových zákonů.

4. Aktivity v rámci projektu CZ10

V rámci zhodnocení aktivit projektu CZ10 předseda komise informoval o stavu zpracovávání „*Analýzy možnosti zřízení centra pro oznamovatele korupce*“, která je obsažena v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015 a jejímiž předkladateli jsou ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu společně s ministrem financí. Analýza, kterou zpracovali jako český národní expert Petr Leyer a za Anna Myers z Velké Británie, se v současné době již dokončuje a probíhá vypořádání finálních připomínek. Zpráva bude následně přeložena z anglického jazyka do češtiny a předložena vládě ČR. Lenka Franková následně pozvala členy komise na dvoudenní workshop k whistleblowingu, který se uskuteční ve dnech 17. a 18. září tohoto roku.

5. Různé

Předseda pracovní komise závěrem poděkoval všem členům pracovní komise za jejich dosavadní práci.

V Praze 5. června 2015

Zapsal: František Kučera
Schválil: Dalibor Fadrný, v. r.